

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

15 - 384/ 12

Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 26096 датум:12.10.2012.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 98/06) и члана 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Сл. гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07) у поступку контроле законитости и правилности рада Секретаријата за социјалну заштиту града Београда, у поступку по притужби Д. Д. из Б. Заштитник грађана

УТВРЂУЈЕ

Секретаријат за социјалну заштиту градске управе Града Београда - Сектор за борачку и инвалидску заштиту начинио је пропуст у раду јер, упркос томе што је Уставом и законом прописана обавеза поступања по судским одлукама, није поступио по правоснажној одлуци Управног суда Србије.

На основу утврђених недостатака у раду, Заштитник грађана упућује Секретаријату за социјалну заштиту следећу

ПРЕПОРУКУ

Потребно је да Секретаријат за социјалну заштиту градске управе Града Београда - Сектор за борачку и инвалидску заштиту, сагласно одредби члана 69 Закона о управним споровима, поступи по пресуди Управног суда Србије 19 У бр. 30275/10 од 17. новембра 2011. године и донесе ново решење засновано на одлуци суда.

Потребно је да Секретаријат за социјалну заштиту утврди и одговорност поступајећег службеног лица, односно службених лица за начињени пропуст.

Секретаријат за социјалну заштиту Градске управе града Београда обавестиће Заштитника грађана, у року од 60 дана од дана пријема ове препоруке, о поступању по њој и доставити копију донетог акта.

Утврђене чињенице и околности

Д. Д. је 7. фебруара 2012. године поднела притужбу Заштитнику грађана, указујући на поновљени пропуст Секретаријата за социјалну заштиту градске управе Града Београд - Сектор за борачку и инвалидску заштиту, који је одлучивао по њеном захтеву за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу. Према наводима из притужбе Градски секретаријат је приликом извршења пресуде Управног суда 19 У бр. 30275/10 од 17. новембра 2011. године донео ново решење противно обавезујућим примедбама и правном схватању тог суда. На исти начин, према исказу притужилце, Секретаријат је поступио и доносићи ново решење у поступку извршења пресуде

Управног суда ЗУ 14351/10, донете по њеној тужби у истој правној ствари, дакле противно обавезујућим ставовима и правном схватању суда.

Према наводима притужиле и на основу писане документације достављене уз притужбу, Заштитник грађана је утврдио следеће чињенице:

- пресудом Управног суда У бр. 30275/10 од 17. новембра 2011. године поништено је решење Секретаријата за социјалну заштиту - Сектора за борачку и инвалидску заштиту градске управе Града Београда XIX-06 број 582-627/10 од 18. октобра 2010. године и предмет враћен органу на поновно одлучивање;

- решењем Секретаријата за социјалну заштиту - Сектор за борачку и инвалидску заштиту, XIX-06 број 731.3-11/2011 од 10. јануара 2012. године, донетог у извршењу пресуде Управног суда од 17. новембра 2011. године, одбијен је као неоснован захтев тужиле Д. Д. из Б. за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу;

- решењем првостепеног органа од 14. септембра 2010. године Д. Д. је било признато право на породичну инвалиднину по палом борцу у месечном износу од 10% почев од 1. новембра 2007. године на основу којег је ово право могла да остварује стално све док за то постоје услови, при чему је ово решење донето по примедбама другостепеног органа из решења од 22. јула 2010. године, у поступку извршења пресуде Управног суда ЗУ. 14351/10 од 16. јуна 2010. године, којим је уважена тужба Д.Д. и поништено другостепено решење од 2. децембра 2008. године.

С обзиром на то да је Управни суд у истој правној ствари два пута уважио жалбу Д.Д. и обавезао Секретаријат да донесе ново решење, у складу са датим примедбама, Заштитник грађана је нашао да има основа да покрене поступак контроле правилности и законитости рада Секретаријата за социјалну заштиту, што је и учинио дописом од 10. априла 2012. године, којим је затражио изјашњење органа о чињеницама важним за одлуку о оправданости поднете притужбе, о чему је, истовремено обавестио и притужилу.

Секретаријат за социјалну заштиту градске управе Града Београда - Сектор за борачку и инвалидску заштиту, актом XIX-06 број 07-422/2012 од 23. априла 2012. године, обавестио је Заштитника грађана да је решење, донето у извршењу пресуде Управног суда од 17. новембра 2011. године, засновао на примени одредбе члана 30. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца¹, којом су прописани услови за остваривање права члановима уже породице палог борца. Како је наведено у одговору, приликом поновног одлучивања о захтеву притужиле, орган је имао у виду примедбе и правно схватање Управног суда изнето у пресуди, 19 У бр. 30275/10 од 17. новембра 2011. године, али их није применио. У свом изјашњењу Секретаријат за социјалну заштиту истиче да је, у поновљеном поступку, нашао да став Управног суда није прихватљив и да је у обавези да примени правни став, који су по истоветном питању заузели Врховни суд Србије (пресуда Врховног суда У број 8286/07 од 22.01.2009. године) и Врховни касациони суд (пресуда Уж 33/10 од 14. маја 2010. године и др) чији начелни ставови су сагласно Закону о уређењу судова, обавезујући за све ниже судове, па сходном применом и за органе управе.

У донетој пресуди, Управни суд је у образложењу дао јасне разлоге о чињеницама на којима је пресуда заснована, наводећи да је у конкретном случају првостепено решење од

¹ „Службени лист СРЈ“ бр. 24/98,29/98 и 25/00

14. септембра 2010. године донето у извршењу другостепеног решења од 22. јула 2010. године, а којим је, сагласно пресуди Управног суда 3 У 14351/10 од 16. јуна 2010. године, поништено првостепено решење од 20. октобра 2008. године, дакле да је оспорено решење у поступку ревизије донето у истој правној ствари на коју се пресуда односи. При том, својом ранијом пресудом Управни суд је оценио да је погрешан закључак првостепеног органа, Секретаријата за социјалну заштиту - Сектора за борачку и инвалидску заштиту, да притужиља не испуњава услове из члана 13. став 3. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца за остваривање права на породичну инвалиднину по палом борцу, на основу чега је Управни суд нашао, да орган није поступио по примедбама и правном схватању суда из раније, пресуде, а што је обавеза органа, прописана одредбом члана 69. Закона о управним споровима², односно одредбом члана 61. Закона о управним споровима³ на коју се суд позвао у пресуди.

Наиме, Управни суд је поновио став у пресуди од 17. новембра 2011. године, налазећи да је оспореним решењем органа повређен закон на штету притужиље, поништио решење и наложио да орган донесе ново, на закону засновано решење, с тим да су примедбе суда у образложењу пресуде обавезне за орган, сагласно члану 69. Закона о управним споровима.

Секретаријат за социјалну заштиту - Сектор за борачку и инвалидску заштиту како је и потврдио у одговору достављеном Заштитнику грађана, није поступио по обавезујућим упутствима Управног суда, налазећи да није обавезан, већ да је у обавези да примени раније заузети правни став Врховног суда Србије, односно Врховног Касационог суда, по истом питању.

Упркос обавези утврђеној Уставом, у члану 145 став 3 да су судске одлуке обавезујуће за све и да Закон о управним споровима утврђује обавезу органа у управном поступку да уместо поништеног управног акта донесе други, поштујући примедбе и правна схватања суда дата у пресуди, као и да Закон о општем управном поступку, прописује да су при вођењу поступка и решавању у управним стварима органи дужни да странкама омогуће да што лакше заштите и остваре своја права и интересе, Секретаријат за социјалну заштиту није тако поступио.

Заштитник грађана сматра да су разлози на које се орган позива неприхватљиви. Наиме, ставови судова које је прихватио орган и на којима је засновао ново решење, заузети су у решавању по појединачним тужбама и као такви, обавезујући су само у тим конкретним случајевима. С друге стране, не могу се као уверљиви и на закону засновани прихватити наводи да су начелни ставови Врховног касационог суда обавезујући и за органе управе.

Према одредби члана 45. став 2 Закона о уређењу судова⁴ начелни став Врховног касационог суда су дужна да примењују сва одељења тог суда, а чланом 31. да Врховни касациони суд утврђује начелне правне ставове ради јединствене судске примене права.

Не упуштајући се у оцену основаности предметног захтева за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу притужиљи Д.Д. Заштитник грађана је утврдио да Секретаријат за социјалну заштиту - Сектор за борачку и инвалидску заштиту Града Београда није поступио по обавезујућим примедбама суда приликом одлучивања по захтеву у поновном поступку.

² „Службени гласник РС“ бр. 111/09

³ „Службени гласник СРЈ“ бр. 46/96

⁴ „Службени гласник РС“ 116/2008,104/2009,101/2010 и 101/2011

На основу свих утврђених чињеница и околности, Заштитник грађана је утврдио пропуст у правилности и законитости рада Секретаријата за социјалну заштиту градске управе Града Београда на штету остваривања права грађана и сагласно члану 31 став 2. Закона о Заштитнику грађана, упутио органу управе препоруку ради отклањања уочених недостатака у раду, као и у циљу унапређења рада органа управе и спречавања сличних пропуста у будућности.

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

др Горан Башић

Доставити:

- Секретаријату за социјалну заштиту Градске управе Града Београда
- Министарству рада, запошљавања и социјалне политике
- Притужиљи